

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО
ФІЗИКО-ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Комп'ютерний практикум
з дисципліни

«КРИПТОГРАФІЯ»

Лабораторна №1

Виконав: ФБ-06 Березовський М.Ю.

Перевірив:

Мета роботи

Засвоєння понять ентропії на символ джерела та його надлишковості, вивчення та порівняння різних моделей джерела відкритого тексту для наближеного визначення ентропії, набуття практичних навичок щодо оцінки ентропії на символ джерела.

Порядок виконання комп'ютерного практикуму

1. Уважно прочитати методичні вказівки до виконання комп'ютерного практикуму.
2. Написати програми для підрахунку частот букв і частот біграм в тексті, а також підрахунку H_1 та H_2 за безпосереднім означенням. Підрахувати частоти букв та біграм, а також значення H_1 та H_2 на довільно обраному тексті російською мовою достатньої довжини (щонайменше 1Мб) , де імовірності замінити відповідними частотами. Також одержати значення H_1 та H_2 на тому ж тексті, в якому видалено всі пробіли.
3. За допомогою програми CoolPinkProgram оцінити значення $H(10)$, $H(20)$, $H(30)$.
4. Використовуючи отримані значення ентропії, оцінити надлишковість російської мови в різних моделях джерела

Хід роботи

Під час виконання лабораторної роботи використовував написаний мною код на Python, збережений під назвою **main.py** .

Код має чітку структуру та поділений на функції:

```
freq_letter
```

-частота символів

```
freq_bigram
```

-Рахує частоту біграм у тексті

```
bigram_freq_cross
```

-частота у крос біграмах

```
entropy
```

-ентропія

Також стикався із незначними проблемами, не зразу зрозумів принципи роботи програми CoolPinkProgram.

Також доволі складно писати код та виконувати завдання коли по 5-6 разів на день вимикається світло і втрачається прогрес написання та мотивація.

Складна формульно-математична частина лабораторної, але кілька відео на ютубі та практика роблять свою справу.

Значення отримані в результаті виконання роботи

Значення з пробілами зеленого кольору	Frequency of letters in samptext:
' '	0.16489102189770063
'с'	0.047543845690790114
'е'	0.0717188351450064
'н'	0.0514589209824317
'т'	0.054390723913634156
'я'	0.01671863248581761
'б'	0.013343981697623483
'р'	0.034905418206000814
'о'	0.09429056523899523
'к'	0.03091978749307581
'г'	0.012907138557336788
'а'	0.07386852372538628
'м'	0.024782967020594678
'в'	0.03621894998521338
'ц'	0.002997854814957149
'п'	0.021803126355752444
'л'	0.040291649090360475
'ь'	0.01738665721924572
'й'	0.008759380493377548
'ч'	0.012829077240172156
'и'	0.051750149742622834
'ы'	0.014774605452583004
'у'	0.024803983529062077
'э'	0.0026435765293638153
'д'	0.02746557420854081
'ж'	0.008947027890407916
'х'	0.005683464361255767
'з'	0.015975548793577356
'ш'	0.006280933673400456
'ю'	0.0050244467028851166
'щ'	0.003045892548596923
'ъ'	0.00019665447208782499
'ф'	0.001324040033446272

'ë'

5.7044808697231676e-05

Frequency of bigrams in samptext:	
' '	0.004405960882273025
'с'	0.018278357649934022
'се'	0.0041612686765454265
'ен'	0.006078274484607659
'нт'	0.0006500105833131925
'тя'	0.000586961057910989
'яб'	6.455070457844636e-05
'бр'	0.000956251135266752
'ря'	0.001127385561358447
'я '	0.009777179974870261
'о'	0.010975120957512127
'ок'	0.0024694397449196346
'ко'	0.008615267292458225
'ог'	0.003874543453883025
'га'	0.0012354704620479386
'ам'	0.003562298185224494
'ма'	0.0029348052895549455
'а '	0.01765837065014569
'ев'	0.0012639928663965546
'ве'	0.00469418728411167
'ер'	0.0065361341333617555
'рн'	0.0010673383943087295
'но'	0.010664376868029837
'ом'	0.004484022199437658
'м '	0.0063740067823275185
'к'	0.007741581011884835
'он'	0.0048908417561994945
'нц'	0.000220673338907712
'це'	0.000687540062719266
'е '	0.018754231448803036
'сп'	0.001739866665265566
'па'	0.0015552216265876846
'ал'	0.0074998911645097225
'ль'	0.003900063499879155
'ьн'	0.0013930942755534471
'го'	0.006040745005201586
'яц'	6.755306293093224e-05
'йш'	7.505895881214695e-05
'юл'	6.004716704971755e-06

Значення без пробілів	
Frequency of letters in samptext:	
'с':	0.0569313070957861
'е':	0.08587961215311107
'н':	0.06161940816319193
'т':	0.06513009120945099
'я':	0.020019701529025602
'б':	0.015978730977059222
'р':	0.04179744095832839
'о':	0.112908096681299
'к':	0.037024853406962405
'г':	0.015455633810412329
'а':	0.08845375353674803
'м':	0.029676326887194366
'в':	0.04337032762779929
'ц':	0.003589776775923869
'п':	0.026108121128451813
'л':	0.04824717509554163
'ь':	0.020819626749499373
'й':	0.010488907104414509
'ч':	0.01536215940262663
'и':	0.0619681396076232
'ы':	0.017691829258208672
'у':	0.0297014930739059
'э':	0.0031655467713580035
'д':	0.03288861086244522
'ж':	0.010713605200053208
'х':	0.006805655920704941
'з':	0.01912989707029635
'ш':	0.0075210946572185616
'ю':	0.006016516208821827
'щ':	0.003647299488407376
'ъ':	0.00023548360422935745
'ф':	0.0015854697628266661
'ё':	6.830822107416475e-05

Повна інформація після виконання коду

Частота літер у тексті:

{ ' ': 0.16489102189770063, 'с': 0.047543845690790114, 'е': 0.0717188351450064,

H1: 4.35724325652145

Надлишковість: 0.14353315346268436

Частота біграми у тексті:

{ ' ': 0.004405960882273025, ' с': 0.018278357649934022, 'се': 0.0041612686765

H2: 3.973373221325513

Надлишковість: 0.21898727414606878

Частота перехресних біграми у тексті:

{ ' ': 0.004380434260460201, ' с': 0.018260316087812846, 'ен': 0.00613380890618

H2: 3.972904844192005

Надлишковість: 0.21907933911993172

Без пробілів

Частота літер у тексті(Без):

{ 'с': 0.0569313070957861, 'е': 0.08587961215311107, 'н': 0.06161940816319193,

H1: 4.444162706602687

Надлишковість: 0.1264481244819371

Частота біграми у тексті(Без):

{ 'се': 0.005056605944253301, 'ен': 0.009399570736758091, 'нт': 0.00093833924738

H2: 4.133641201153847

Надлишковість: 0.18748473843635438

Частота перехресних біграми у тексті(Без):

{ 'се': 0.004918191917339862, 'нт': 0.0009599102645685257, 'яб': 0.0005212995818

H2: 4.13333978167723

Надлишковість: 0.18754398594066501

Cool Pink Program

Лабораторная работа №1

Произвольная часть текста:
ек_знает_

Использованные буквы:

Порядок n-граммы:
5 символов
15 символов
20 символов
25 символов
30 символов
35 символов
40 символов
45 символов
50 символов

Введенный символ:
Символ по счету:
Номер эксперимента: 51
Поле ввода символов:
Продолжить Другой

Неравенство для энтропии:
 $3,28994310106647 < H < 3,69366068968818$
Двоичная таблица угаданных символов:
10000000000000000000000000000000
00000000000000000000000000000000
00010000000000000000000000000000
00000000000000000000000000000000
10000000000000000000000000000000
~~~~~

Вероятности:
q[1] = 0,32
q[2] = 0,04
q[3] = 0,06
q[4] = 0,06
q[5] = 0,02
q[6] = 0,04
q[7] = 0
q[8] = 0,04
q[9] = 0
q[10] = 0,04
q[11] = 0,02
q[12] = 0,02
q[13] = 0
q[14] = 0,02
q[15] = 0
q[16] = 0
q[17] = 0
q[18] = 0
q[19] = 0,02
q[20] = 0
q[21] = 0
q[22] = 0,02
q[23] = 0
q[24] = 0,04
q[25] = 0,04
q[26] = 0,02
q[27] = 0,02
q[28] = 0,08
q[29] = 0,04
q[30] = 0,04
q[31] = 0
q[32] = 0

Строка состояния:

Отримуємо значення після розрахунків за формулою даною у методичці, а саме:

- Для обчислення надлишковості:

$$R = 1 - \frac{H_{\infty}}{H_0}$$

$$H_0 = \log_2 m,$$

m - к-ть букв у алфавіті

Висновки:

Під час лабораторної роботи було здобуто практичні навички використання ентропії та надлишковості символьного джерела, вивчив та порівняв різні моделі відкритого тексту для наближення значень ентропії. Також визначив, що більше всього використовують у російській мові букви : о, а, е, и, н.